

Libye: Další kapitola nefunkční zahraniční politiky Francie

 middleeasteye.net/opinion/libya-another-chapter-frances-dysfunctional-foreign-policy

Nedávná zpráva výboru britského parlamentu o vojenské intervenci v Libyi je nejen kritická vůči válce, ale také nám připomíná opakující se selhání mezi francouzskými politiky a armádou.

V roce 2011 vedl bývalý francouzský prezident Nicolas Sarkozy válku v Libyi, aby Francie „získala větší vliv v severní Africe“ a aby Sarkozy „zlepšil počet svých průzkumů“. To tvrdí britský zahraniční výbor ve své zprávě ze 14. září.

| Tvrzení, že britská demokracie funguje lépe než ta ve Francii, není nic nového

Britští poslanci ve výboru se ptají, jak se zásah Běnghází na záchranu obyvatelstva – ohrožený zásahem plukovníka Kaddáfího, o kterém poslanci tvrdí, že byl „přehnaný“, přeměnil v operaci změny režimu.

Zpráva také tvrdí, že premiér David Cameron nese „konečnou odpovědnost“ za letecký útok, který vedl k Kaddáfího pádu a následné občanské válce, čehož využily islamistické skupiny. Cameronova rozhodnutí podle zprávy postrádala „koherentní strategii“.

Jiný konflikt, stejné závěry

Tvrzení, že britská demokracie funguje lépe než ta ve Francii, není nic nového.

Podle francouzské ústavy může exekutiva vést válku bez konzultace s parlamentem. Šest měsíců po začátku jakékoli vojenské intervence v zahraničí musí být parlament svolán k poradní rozpravě, ale bez hlasování.

Využití parlamentní vyšetřovací komise zůstává vzácným jevem. Naposledy se tak stalo v roce 1998 po tlaku mediální kampaně několika nevládních organizací po rwandské genocidě.

V roce 2006 Rwandané demonstrovali v ulicích Kigali, aby odsoudili údajnou spoluúčast Francie na genocidě z roku 1994 (AFP).

Francouzská parlamentní komise pro Rwandu, které předsedal Paul Quiles, který sloužil jako ministr obrany a vnitra, zveřejnila v prosinci 1998 podrobnou zprávu, která důkladně analyzovala, jak se Francie angažovala ve Rwandě, spolu s doporučeními pro institucionální změny od „chyb v hodnocení“ a „bylo zjištěno závažné špatné řízení v rámci institucí“.

Rwandský případ, stejně jako „Operace Harmattan“ – kódové označení pro účast Francie na libyjské intervenci mezi březnem a říjnem 2011 – a stejně jako nejnovější zpráva britského parlamentu vyvozují stejné závěry.

Oba průzkumy poukazují na paradoxy mezi politickou mocí francouzské exekutivy a vojenskými silami země. Ještě jednou, pokud obě ústavy čtvrté a páté republiky stanoví, že výkonná moc vydává rozkazy a armáda je vykonává – což je případ všech parlamentních demokracií – má výkonná moc ústavní nadřazenost nad ozbrojenými silami. To znamená, že politické a historické chyby exekutivy vždy padnou na bedra armády.

Od traumatu z květnové bitvy o Francii ve 40. letech, kdy Německo napadlo zemi, tato tendence vždy zatemňovala velké změny francouzské politiky, jako byl proces dekolonizace nebo období po studené válce.

Koloniální války

Francie vděčí generálu De Gaulleovi – prezidentovi „France libre“ (Svobodná Francie) za svou nezávislost a národní a mezinárodní důstojnost, která se opírala o tři klíčové faktory: stálé sídlo Francie v Radě bezpečnosti OSN, jaderné odstrašování a zahraniční politiku založenou na nezávislé a moderní

ozbrojené síly.

Stejné chyby se staly v Alžírsku po masakrech v Sétifu, Guelmě a Kherratě v květnu 1945, což vedlo k válce, která trvala od roku 1954 do roku 1962.

Politici čtvrté republiky – francouzská vláda v letech 1946 až 1958 – v tomto dědictví nepokračovali, zvláště pokud šlo o dekolonizační války, počínaje válkou v Indočíně (1946-1954). V květnu 1954 francouzská porážka u Dien Bien Phu urychlila Ženevské dohody podepsané v červenci 1954, které rozdělily Vietnam a znamenaly začátek vietnamské války, která podle většiny zpráv zabila nejméně milion lidí.

O válce mnoho vietnamských a francouzských historiků vyvodilo stejné nezvratné závěry. Mimo jiné upozorňovali na úmyslnou nedbalost ze strany politických vůdců, kteří nebyli vůbec schopni pochopit a následně se vypořádat s vlnou dekolonizačního procesu.

Politici čtvrté republiky chtěli nejen bránit systém ekonomického a sociálního vykořisťování, který byl na konci druhé světové války zcela zastaralý, ale především chtěli delegovat své povinnosti na vojenské důstojníky, kteří se již pokoušeli řešit se složitými provozními situacemi v terénu.

Ke stejným chybám došlo v Alžírsku po masakrech ve městech Sétif, Guelma a Kherrata v květnu 1945, což vedlo k válce, která trvala od roku 1954 do roku 1962.

Francouzští politici dali armádě pravomoc bránit koloniální systém a zakryli používání mučení, které nakonec vedlo k pádu čtvrté republiky a přivedlo generála De Gaulla zpět k moci.

Hájit zájmy

Na rozdíl od socialistických vůdců, od Guye Molleta po Francoise Mitterranda, a těch, kteří podporovali francouzské Alžírsko, byl De Gaulle nepochybně politikem, který nejlépe chápal nevyhnutelné sebeurčení budoucích francouzských afrických kolonií.

Generál Charles de Gaulle s Bachaga z Alžíru v říjnu 1947 v Alžíru (AFP)

Navzdory tomu se části armády během jeho působení pokusily o převrat v Alžírsku s podporou bohatých a mocných osadníků, i když byl rychle ukončen. 18. března 1962 byly podepsány Evianské dohody, které vedly k nezávislosti Alžírska dne 2. července 1962. Teroristé z organizace Secret Army Organization (OAS), skupiny pravicových francouzských disidentů, kteří chtěli zabránit nezávislosti země, by Snažte se zabránit tomu, aby se tyto dohody uplatňovaly, a toto téma je tématem, které dodnes rozděluje francouzské mínění.

Tyto historické připomínky jsou nezbytné pro pochopení libyjské katastrofy, zejména proto, že současný konflikt sdílí podobnosti s mnoha „humanitárními válkami“, které vedly západní síly od konce studené války: Somálsko, Rwanda, Balkán, Afghánistán, Irák a Libye.

Všechny byly vedeny ve jménu obrany „lidských práv“, ale po pravdě řečeno, byly vedeny pouze proto, aby bránily západní ekonomické zájmy v těchto regionech, aby se vměšovaly do vnitřních záležitostí těchto zemí kvůli změně režimu, jak ukázal výzkumník Alain Joxe jeho kniha Global Empire Wars z roku 2002 .

Ještě jednou si připomeňme generála De Gaulla, který se v roce 1966 rozhodl vystoupit z NATO, protože nevěřil v „západní válku“ a chtěl, aby Francie byla nezávislá, symbol třetího způsobu myšlení, ve prospěch multipolárního světa. , v jedné ovládané západním a východním blokem.

Katastrofa operace v Libyi je v souladu s politickými a operačními posuny ve Francii. V roce 2008 tehdejší prezident Nicolas Sarkozy donutil Francii znovu se začlenit do NATO, aniž by žádal parlament o hlasování. Jeho nástupce Francois Hollande – „dědic“ socialistických vůdců, jako byli Guy Mollet a Francois Mitterrand – pokračoval ve stejné cestě a zajistil, aby se francouzská diplomacie řídila pokyny USA, NATO, Izraele a zemí Perského zálivu.

Zbavit se odpovědnosti

Pro Baracka Obamu je snadné obvinít Camerona a Sarkozyho za libyjskou válku. Hraje svého druhu Pontského Piláta. Tato válka začala částečnou a jednostrannou interpretací rezoluce Rady bezpečnosti z roku 1973, která se zabývá bezletovými zónami a humanitární pomocí pro civilisty, a nebyla by možná bez podpory Pentagonu, satelitů a radarů, a podpora NATO. To, že se Američané rozhodli zůstat v zákulisí, neznamená, že za tuto katastrofu nenesou odpovědnost.

To, že se Američané rozhodli zůstat v zákulisí, neznamená, že za tuto katastrofu nenesou odpovědnost

Britská a francouzská armáda – která měla na starosti „špinavou práci“ – věděla, že dokáže provádět polní operace dokonale. Ale také od začátku věděli, že tato válka byla „pošpiněná“. Jean Ping, předseda Komise Africké unie, již jednal o politickém řešení s Muammarem Kaddáfím, což je proces, o kterém dva francouzští ministři zahraničí věděli, ale nestarali se o něj. Stejně tak cíle této války byly nejasné a neplánované.

Pokud jde o odpovědnost USA ve válce, stejně jako odpovědnost NATO, zůstává britská zpráva poněkud záhadná. Ideologicky operace Harmattan implikuje a odráží „válku proti teroru“, kterou vedly dvě Bushovy administrativy a kterou vedl Barack Obama.

Ve dnech 5. a 6. září během Letní školy obrany dal náčelník generálního štábu francouzské armády generál Pierre de Villiers odvážně lekci francouzským, britským a americkým politickým vůdcům: „Mít strategii, která je založena výhradně na vojenských silách, nikdy nebudeme schopni vykořenit násilí, které má kořeny v nedostatku naděje, vzdělání, spravedlnosti, rozvoje, řídicí struktury, ohleduplnosti. Vojenská akce je pouze jednou částí odpovědi na krizi. . . Vyhrát válku neznamená vyhrát mír a ideologii (terorismus) nemůžeme zničit pouze bombami.“ Dobře řečeno.

- **Richard Labévière** je šéfredaktorem internetového magazínu *procheetmoyen-orient.ch* a píše pro měsíčník *Afrique-Asie (Afrika-Asie)*. Bývalý redaktor *Radio France Internationale (RFI)* a periodika *Obrana*, vydávaného *Institutem pokročilých studií národní obrany*, je také konzultantem v otázkách obrany a bezpečnosti. Napsal 15 knih, včetně „*Les dollars de la terreur*“ (dolary za teror), „*Oussama Ben Laden ou le meurtre du père*“ (Usama bin Ládín aneb zabití otce), „*Les coulisses de la terreur*“ (Za scény teroru) a « *Vérités et mythologies du 11. septembre* » (Pravda a mýty kolem 11. září). Je záložním důstojníkem operační zálohy. Jeho další kniha „*Terrorisme, face cachée de la mondialisation*“ (Terorismus – skrytá stránka globalizace) vyjde v listopadu.

Názory vyjádřené v tomto článku patří autorovi a nemusí nutně odrážet redakční politiku *Middle East Eye*

Foto: v roce 2008 Nicolas Sarkozy přiměl Francii k reintegraci do NATO, aniž by žádal Parlament o hlasování. Jeho nástupce François Hollande by pokračoval stejnou cestou a zajistil by, aby se francouzská diplomacie řídila pokyny USA (AFP).

Tento článek byl původně publikován na francouzském webu Middle East Eye a přeložil ho Nassima Demiche.

Zůstaňte informováni pomocí bulletinů MEE

Zaregistrujte se a získejte nejnovější upozornění, statistiky a analýzy, počínaje Turecko Unpacked
